

Pesta 30 aprilu. (12 maiu.)

Va esf dominec'a. | Redact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 18.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Adunarea Societății pentru fondu de teatru romanu,

ținuta in orasiulu Satu-mare in dăile 1 si 2 maiu 1872.

Satu-mare 30 aprile năptea.

(Ajunulu unei dăle mari pentru satu-mariani, — pregătirile Romaniloru de aice, — primirea comitetului centralu la comun'a Jidani si la gar'a calei ferate in Satu-mare, — convenire sér'a.)

Suntemu in ajunulu unei dăle mari pentru locuitorii Romani din acestu comitatu si partile invecinate. Mane se va tienne pentru prim'a óra o adunare romanésca in Satu-mare, adunarea Societății pentru fondu de teatru romanu. Teatrulu, menitu a respandí in tóte partile lumina si iubire de limba, vine a dá ocaziune, ca in sal'a magistratului de aice sê se rostésca pentru prima-óra cuvinte romanesci; — si sê se imbratísieze fratii departati, dar de acele-si simtieminte si aspiratiuni. Éta cum teatrulu simanifesta influinti'a inca mai nainte d'a se infintiá!

Locuitorii romani ai acestui comitatu, pe-trunsi de ponderositatea unei adunări romanesci la dinsi, ultim'a sentinela a romanismului, au facutu tóte pregătirile possibile pentru primirea óspetiloru si pentru garantarea succesului spléndidu alu ei.

Astu-felu se spera, câ adunarea care se va deschide mane, va fi numerósa, si frumósa in tóta privinti'a; deja au si sositu o multîme

de óspeti din tóte partile, si multi mai sunt inca insinuati.

Solenitătile se si incepura acuma sér'a prin primirea comitetului centralu, care — dorere! — e represintatu numai prin doi insi: Ales. Romanu si Iosifu Vulcanu.

La comun'a Jidani, prim'a statiune de la Satu-mare a calei ferate, esf asié dăcându satulu intregu, mici mari, tineri si betrani, femei si barbati, cam la 5—600 de insi, la gar'a calei ferate, spre a salutá comitetulu. Erá unu ce imbucuratoriu a te uitá la poporulu insufletítu, care la lumin'a faclfeloru — câ-ci erá sér'a la 7½ óre — bineventà sosirea óspetiloru cantandu imnulu natiunalu: „Descépta-te Romane!“ Acésta bineventare inse durà numai scurtu timpu, câ-ci trenulu pausandu numai unu minutu, siueratulu locomotivului inecà strigatele entusiastice de „Sê traiesca!“ ale poporului, cu cari dinsulu se despárt de iubitti sei.

Acésta solenitate poporala se terminà, ca in Satumare la gar'a calei ferate sê se renoiésca prin inteligintia. Aice comitetulu fu acceptatu de inteliginti'a romana in frunte cu comitetulu arangiatoriu, dimpreuna cu o multîme de óspeti deja adunati din mai multe parti. Parintele canonicu onorariu si presiedinte alu co-

mitetului, dlu Ioane Darabantu rostì o cuvântare salutatória bine simtîta, la care respunse Ales. Romanu, in mijloculu unui entusiasmu generalu.

Acésta bucuría si insufletîre erá si mai mare, de cumva dinsii poteau salutá in mijloculu loru si pe dlu Hodosiu, carele fu impeditu d'a poté vini la acésta adunare.

Sér'a se incheiá prin o convenire la cina in sal'a otelului „Coróna“, unde cunoscutii vechi se revediuira, si necunoscutii se facura cunoscuti, petrecêndu pana tardîu in conversatiuni.

Satu-mare 1 maiu la miédia-di.

(Deschiderea adunârii, — epistol'a dlui Hodosiu, — discursulu presiedintelui, — discursulu de bineventare, — aclamarea a doi secretari ad hoc, — cetirea telegrameloru salutatórie, — reporturile, — alegerile comisiuniloru, — discursulu lui Iosifu Vulcanu.)

Adunarea generala a Societâtii pentru fondu de teatru s'a deschisu adi demanét'a la 10 óre si unu patrariu.

Deschiderea se intemplá astu-felu.

La 10 óre publiculu se aduná in sal'a magistratului, si alese o deputatiune de doi-spredece membrii spre a invitá comitetulu centralu la adunare.

Peste unu patrariu de óra membrii comitetului, dimpreuna cu deputatiunea se infatîsiara in sal'a consultárilor, fiindu intimpinati prin repetîte exclamatiuni de: „Sê traiésca!“

Nu numai sal'a erá indesuita de ascultatori, dar inca si odâile laterale, ma si treptele cari conduceau la locul destinatu pentru siedintie.

Entusiasmulu erá mare si generalu.

Facêndu-se linisce, mai antâiu luá cuventulu secretarialu Iosifu Vulcanu, anuciandu celoru presinti cu cea mai intima dorere, cá presiedintele societâtii, dlu dr. Ios. Hodosiu, impeditu de impregiurâri grave, nu póte participá la acésta adunare.

Totu-odata dinsulu dede cetire urmatóriei scrisori ai presiedintelui adresata in privinti'a acést'a catra elu:

„Baia-de-Crisiu, 27 aprile 1872.

„Domnule Secretariu!

„Te rogu escusa-me inaintea adunârii generale, cá nu potu fi fericitu de a ocupá presiidiulu in siedintiele de la 1 si 2 maiu a. c.

„Impregiurâri grave mi-facu impossibila

mergerea la Satumare pe terminulu acum dísu.

„Pe casu, candu nici vice-presiedintele n'ar poté fi presentu, invita adunarea in numele meu, ca sê binevoiésca a-si alege unu presiedinte ad hoc.

„Spune apoi salutárilor mele la intrég'a adunare, dorindu-i succesulu celu mai stralucitu la scopulu ce urmaresce!

„Dta primesce espressionea simtieminteloru mele de stima!

Dr. Iosifu Hodosiu,
presiedinte.“

Dupa aceste secretariulu constatandu, cá nici vice-presiedintele Alesandru Mocioni nu se afla de fatia, invitá adunarea a-si alege unu presiedinte ad hoc.

La aceste intréga adunarea proclamá de presiedinte pe dlu membru alu comitetului Alesandru Romanu, carele ocupandu presiidiulu, deschise adunarea cu unu cuventu plinu de eruditiune, care se va publicá mai tardîu in fói'a acésta, cá-ci fiindu acel'a numai improvisatu, si adunarea neavendu stenografi, acuma nu suntemu in stare a-lu reproduce cu fidelitate.

Acestu discursu bine simtîtu si bine pronunsiatu, fu ascultatu cu cea mai incordata atentione, si adese ori intreruptu de exclamatiuni de complacere.

Apoi luá cuventulu dlu preotu Gav. Lazaru, si in numele satumareniloru rostì urmatóriei cuventu de bineventare, asemenea ascultatatu si primitu cu multa caldura si insufletire:

Domnule presiedinte!

Onorabila adunare!

Candu vinu a vi manifestá solenelu omagiulu Romaniloru Satu-mareni, omagiulu acestoru stranepoti a lui Balcu-Chindrisiu, cari adapati de lacrimelule Andromedei transilvane, cuprinse in albi'a Somesiului, — pan'acum numai a suspiná au sciutu; dar, din cari suferintiele seculari n'au sciutu, n'au potutu nimicî virtutea d'a-si poté creá ocasiunalminte si câte o serbatória, fia aceea mai multu séu mai pucinu festiva; dícu, candu grabescu in numele fratiloru mei concetatieni satumareni a vi díce: „bine-ati-venitu“, mi-veti concede pe unu momentu a duce rolulu de paranimfu intre Dni'a vóstra si intre onorabila adunare natiunala de asta-di.

Am intielesu dle pres. ! dia cuventulu de

deschidere caus'a venirei vóstre la noi. Ba, doritu-v'amu cu doru inca in primavér'a si tómn'a anulú espiratu cu cordiale imbracisiári a ve imbratísiá in midiloculu nostru pe voi mai multi, dintre cari deschilinitu pe voi ambii, voi dioscirii Thaliei romane! Ati venitu acum dar in midiloculu nostru, ca doi Promethei a inspirá viétia si aici, ca pretotindene pe unde amblati, voi meteorii salvárii nóstre natiunale! Ati venitu a ni spune in limbagiulu dieiloru capitolini, a ni cantá pe lir'a sonóra a lui Amfionu, cumca o natiune fara santuariulu Thaliei, fara teatru natiunalu e asemenea unui cadavru, e asemenea lungimei, latímei fara d'estensiune. Ati venitu a ni spune, câ geniulu Thaliei a veghiatu si veghiéza pana ca adi la tóte natiunile culte a supra léganului culturai, a supra léganului artiloru si sciintiloru; in câtu fara d'acestu Palladiu lipsesce ori unde chiar piétr'a angulara din fundamentulu esistintiei natiunale.

Da, pan'acum numai din nume scimu pe unu Romulu, acestu Cuirinu, acestu fondatoriu alu Romei, acestu conditoriu alu gintei romane, inse in santuariulu Thaliei lu-vomu vedé renviatu intre senatorii sei, lustrandu-si ostirile de nou in serbatorile cuirinale; lu-vomu vedé maltratatu de senatorii sei, vedé lu-vomu apoi in societatea lui Marte, adorandu-lu Proclu ca p'unu semidieu!

Istori'a ni repórta pe scurtu eroismulu romanu alu unoru Oratiani si Cuiriatiani; inse in santuariulu Thaliei i-vomu vedé pe acestia din facia in facia; vedé i-vomu, cum ei prin lupt'a loru sangerósa conservéza viéti'a multor'a, a multoru strabuni ai nostri romani si romane.

Idealu alu constantiei ni numesce istori'a pe Lucrétia si Virginia, ambe romane: inse Thalia romana ni va aretá pe Lucrétia infigandu-si pumnalulu in pieptu, sioptindu in agonía: „Despoiata d'onóre, numai in mórte mi-aflu stemperare!“ Vedé lu-vomu pe Virginia, demnulu tata alu Virginiei stimandu mai pe susu mórtea ficeii sale, decâtu petata viéti'a ei.

Idealu alu patriotismului ni-lu díce istori'a pe unu Oratiu Coclea, Muciu Secvola, Curtiu Rufu, Stefanu, Mihaiu, Corvinu: inse Thalia romana ni lu-va aretá pe celu d'antáiu taiandu puntea peste Tiberu sub grandin'a sagetiloru etrusce, pe acest'a ardiendu-si man'a in flacar'a de focu, lagandu spaima si cutremuru in óscle neamicului seu Porsenn'a, pe alu treile sarindu calariu intr'un'a nemesurata cas

cada, causata d'unu cutremuru infricosiatu; toti trei numai ca sê salveze Rom'a; ér Stefanu, Mihaiu, Corvinu? Toti trei luptandu-se ca nescce lei, numai ca sê salveze patri'a si natiunea!

Asié e!

Candu meditâmu despre unu teatru natiunalu romanu, atunci visitâmu d'ocamdata nescari catacumbe santite de miriade de ani; da, dloru! de miriade de ani, d'acesti frati ai nemorirei. Aceste catacumbe nu-su; Mausoleulu Artemisiei, aculu Cleopatrei, piramid'a lui Cheops séu chiar templulu dînei din Efezu, cari pe langa tóta glori'a loru strabuna devenira niscari urne pline de pulvere si cenusia, si triste suveniru d'o gloria efemera; nici-su Valhall'a scaldiloru in care eroii adormiti: „Securos latices et longa oblivia potant“: ci-su Museu creatu de Domnedieu pentru arte si sciintia; Pantheonu, ce cuprinde in sine operele mintei si artei din tempii antici si moderni, ce lucescu falnicu in foisiórele inaltului Olimpu, unde artistulu si artea intru asemenea sunt glorificati: cel'a in societatea dieiloru „purpureo bibit ore nectar;“ pe acésta din urma, ca pe faci'a Pandorei sê reversa câte o sarutare dieiesca, lieurandu cu lucórea s'a prin nóptea intunecósa a timpiloru infiniti!*)

Teatrulu natiunalu e tesaurariulu potosanu, de care a se usá nu e altu modru, decâtu curatulu romanismu imbinatu cu unu patriotismu nealteratu.

Teatrulu natiunalu are d'a fi mai in colo unu institutu moralmente corectoriu, sbiciuindu vitiurile contempurene. Au nu observâmu, dloru! cum unii omuleti — dîsi romanasci — dupa diumetate lupta literaria cu diumetate sciintia, inse cu intréga trufia se rentorcu la Larii si Penatii sei, cari in letargi'a lui Iacobu dulcutiu si-magulescu, câ ei sunt Paraclitii, despre ei díce scriptur'a: „Au Moise si Profeti ascultei pe acestia“, cari inse cu o draconica lacomia tóte le mesteca: Ultima cum primis miscent, quadrata rotundis“, numai sê póta impededá ori ce intreprindere salutaria, sê ne póta abate de la totu ce e nobilu si salutariu, patrioticu si natiunalu, causandu d'ocamdata si neincredere intre concetatiani fiii aceleia-si patrie!!

Teatrulu natiunalu e unu speclu in care se reflecta totu corpulu natiunalu; da, dloru!

*) Aplicare din Prevorbirea in „Antologi'a gréca“, de Stef. Károlyi, 1848.

unu speclu in care si-va aflá totu insulu prototipulu seu frumosu, uritu, bunu séu reu cum e.

Vinu dar a ve intrebá dloru! Óre este aici unu sufletu de omu óre care, care sê nu recunosca importantia teatreloru natiunale, la ori care natiune, ce numai doresce a fi culta pe ro-togolulu pamentului?

Nu este, care sê delire astfeliu. Dar este corpu natiunalu fara templu sacratu Thaliei? Éca-vi corpulu natiunalu romanu in Austri'a, corpulu natiunalu alu nostru! Ast'a e o impregiurare trista domniloru! Sê sacrâmu dar Thaliei!

Ah Romane! pana nu voru sê 'neunune
Templuri de cultura vechiulu teu pamentu,
Primulu cantaretu alu gloriei strabune,
N'o sê-si afle pace lina in mormentu!

(Popfiu. Mórtea poet. Vacarescu.)

E bine, dar tóta cauza buna trebue sê-si aiba barbatii sei, sê si-aiba amicii sei. Ce ar fi fostu din poporulu israilitenu fara d'unu Moise, fara d'unu Aronu? Ce ar fi fostu din poporulu romanu fara d'unu Sincal, Miculu, Maioru, Vacarescii, Lazaru si Barnutiú?! Si ce ar fi chiar si acum din poporulu romanu, déca cu mórtea acestora s'ar fi stinsu suvenirea loru din pieptulu descendintiloru lui Cuirinu? Nu s'a stinsu dloru! Sementi'a semenata de dinsii a datu in pamentu fruptiferu. Flamur'a portata de dinsii continua a o portá si altii. Éca! aci e momentulu, candu stindariulu romanu falfaia superbu si aici in midiloculu nostru pe malulu dreptu alu Somesului, in cetatea Satu-mare, portatu d'unu Romanu si d'unu Vulcanu!! Éca vi pe una lature a flamurei e icón'a Thaliei, pe cealalta a Minervei! Éca-vi inscriptiunea: „Artea si sciinti'a te mantuesce, te face gloriósu!”

Veniti dar, fratiloru Satumareni cu mine impreuna sub drapelulu natiunalu; veniti sê punemu juramentu, cá déca scimu a fi patrioti buni, si concetatieni impacati ai Ungariei, vomu scí sê fimu si Romani buni!

Veniti fratiloru Satumareni cu mine impreuna a ni depune obululu la picioréle acestoru apostoli natiunali, drépta jertfa Thaliei romane, acestui Palladiu alu conservatiuni nóstre natiunali!

Veniti fratiloru Satumareni si voi dragalasié sorióre cu mine impreuna a cere darulu de susu, taría si constantia pentru tóte intreprinderile nóstre natiunali!

Satu-mareni!*) nu cedeti, ca limb'a stramosiéscá, Eternulu nostru titlu de nobili si romani, S'ajunga a fi straina in vétr'a-i parintiéscá, D'ai sei ne'mbracisiata blamata de dusmani!

(Popfiu, catra rom. din Ung.)

Si acum concede-ti-mi dle Pr. a vi cere inca odata darulu de susu si laurii binecuvéntârii peste tóte intreprinderile vóstre, peste toti pasii facuti si facundi ai vostri; si mi-concedeti pe urma, ca in numele frâtiloru mei concetatieni satu-mareni sê ve chiamu cu poetulu: nu la pace, repausu séu linisce, ci la lupta, la lupta pentru Thali'a romana!

La lupta! lupt'a-i dulce, candu mam'a dorerósa
Privesce lupt'a nóstra cu tristulu ochiu alu seu!
Nainte! e a nóstra cunun'a gloriósa,
Candu pasii ni-i direge: Droptatea, Domnedieu!

(Popfiu. Ibid.)

Sê traiti multi ani!

Dupa aceste presiedintele multiamí atâtu in numele seu, câtu si alu secretariulu presinte pentru felicitâriile facute, — si cu aceste adunarea trecú la ordinea dâlei.

Mai antâiu se esclamara doi secretariu ad hoc: domnií Georgiu Marchisiu si Georgiu Stetiú.

Apoi secretariulu generalu dede cetire urmatórieloru depesie felicitatórie:

1. *Oravitia.* Dlui Iosifu Vulcanu in Satu-mare. Salutâmu tóta adunarea si i dorimu resultatu bunu! Marienescu, Manguica, Miescu, Bistrianu, Lupea, Novacu, Mateseranu, prota Popoviciu.

2. *Deva.* Dlui Ferentiu advocatu in Satu-mare. Romanii Zarandani saluta cu caldura societatea pentru teatru si dorescu realisarea scopului ei. Dumitru Popu.

3. *Desiu.* Dlu advocatu Ferentiu in Satu-mare. Inteliginti'a nóstra tramite fratiloru conveniti in caus'a teatrului natiunalu salutare cordiala! Gabriele Manu.

Tóte aceste telegrame fure primite cu „Sê traiéscá!”

Apoi totu secretariulu generalu dede cetire, conformu ordinei de consultâri, urmatoriului reportu:

Loco: Maramuresiani!

Reportulu comitetului centralu.

Onorabila adunare!

Cenformu § 17 alu statuteloru societății noastre, comitetulu centralu vine prin mine a vi reportá despre activitatea sa, incependu de la adunarea noastră constituitória, tienuta la Deva in 4 si 5 octomvre 1870, si pan'acuma.

In acestu restimpu, prim'a afacere a comitetului fu d'a substerne statutele societății noastre votate la Deva — spre aprobare la ministeriulu de interne.

Dupa mai multe solicitări, in fine ministeriulu a aprobatu statutele, facându numai nesce modificatiuni stilistice.

De óra-ce aceste modificatiuni nu impedecea nici decátu scopulu si activitatea societății noastre, ci numai le preciséza mai claru, inse in deplina armonía cu nisuintiele noastre, — comitetulu s'a creduitu in dreptu a le acceptá pe respundiabilitatea sa, si fara d'a mai convocá pentru acésta o adunare a nume.

Astu-felu statutele fure intarite sub nr. 8491/871, si astu-felu intarite avemu onóre a le pune in vederea si apretiuirea onorab. adunári. —

Statutele interite, si publicate in „Familia“, organulu oficialu alu societății, comitetulu numai decátu s'a grabitu a corespunde dispositiunii din § 12 a statuteloru, apelandu la mai multi barbati de ai nostri din diferite parti pentru a infiintá comitete filiale.

Promisiuni de infiintare, pe cale privata, ni sosira din mai multe locuri, inse — dorere! — pana 'n momentulu presinte nu suntemu in placut'a positiune d'a poté anuncia infiintarea vre unui comitetu filialu.

Intr'aceea avemu onóre a vi reportá, comitetulu in ultim'a s'a siedintia a decisu a se face de nou apeluri in privinti'a acést'a.

Urméza acuma sê reportámu despre membrii si averea societății.

Ea are 6 membrii fondatoti, 76 membrii ordinari, 23 membrii ajutatori, si 6 membrii cu subscrieri inca declarate, inscrisi in registru.

Starea finantiala, de si incetisioru, dar din ce in ce si-ie unu aventu mai imbucuratori.

Capitalulu totalu se urca la 14,449 fl. 62 cr., 600 fl. in obligatiuni de statu, si 1200 franci; dintre acestia bani gata sunt 2309 fl. 62 cr., depusi in cass'a de pastare din Pesta, si 600 fl. in obligatiuni de statu, — sum'a res-

tanta se compune din subscriptiuni inca nesolvite.

Reportu specialu va dá cassariulu numai decátu.

Aice trebuie sê observámu, câ dlu V. Babesiu, cassariulu societății, din caus'a multeloru sale ocupatiuni si-a datu demisiunea din acestu postu.

Comitetulu, pana la ulteriórele dispositiuni ale adunării presinte, a concrediutu afacerile de cassariu — subscriului secretariu.

In fine vomu dá câte-va desluciri, relative la amanarea adunării generale din anulu trecut.

Terminulu de 1 juniu an. tr. s'a amanatu din caus'a neintaririi statuteloru, si la espres'a dorintia a inteligintiei noastre de aice; éra terminulu de 28 sept. an. tr. s'a amanatu din caus'a absintiei mai toturoru membriloru din comitetulu societății.

Ambele amanári fure dar provocate din suprem'a necesitate imperativa.

Aceste, credemu, voru scusá incompetenti'a comitetului.

Éta, onorab. adunare, in liniamente principale, istori'a Societății noastre, de la adunarea din Deva.

Satu-mare 1 maiu 1872.

Iosifu Vulcanu,
secretariu.

Dupa cetirea acestui reportu, dlu Iosifu Romanu, advocatu in Oradea-mare, facu propunerea, câ de óra-ce comitetulu a primitu pe respundiabilitatea sa neesentialele modificatiuni in statute, adunarea generala sê apróbe procedur'a comitetului, si astu-felu statutele sê se primésca definitivu si de catra adunarea generala.

Propunerea se primí, si cetindu-se statutele modificate si deja intarite, adunarea le primí definitivu.

Apoi secretariulu generalu dede cetire urmatoriului reportu:

Reportulu cassariului.

Onorab. Adunare generala!

Am onóre a reportá despre averea Societății noastre, administrata de mine, sub ingrigirea comitetului.

Acésta avere se compune din bani gata si din subscriptiuni nerespunse inca.

Éta bilantiulu:

Bani gata:		Subscrieri:	
De la membrii fond.	352 fl. 400 fl. in obl. de st.	7100 fl.	1200 fr.
De la membrii ord.	522 fl. 200 fl. " " "	4850 fl.	— —
De la ajutatori	80 fl. — — " " "	— — —	— — —
Nedeclarati	15 fl. — — " " "	180 fl.	— —
Colecte si darui	1405 fl. 62 — — " " "	— — —	— — —

Suma: 2374 fl. 62 600 fl. in obl. de st. 12130 fl. 1200 fr.

Spesele:

1. Pentru tipariture . . . . 49 fl.
2. Marce pe epistole si spese de cancelaria . . 16 fl.

Suma: 65 fl. de tragându-se.

Asié dara in cassa societății se afla: 2309 fl. 62 cr. si 600 fl. in obl. de statu.

Satu-mare 1 maiu 1872.

Iosifu Vulcanu
secretariu, ca subsitutu cassariu.

Apoi se alesera comisiunile indicate in programa. Membrii comisiunilor sunt insemnati in procesulu verbalu publicatu mai la vale. —

In fine Iosifu Vulcanu ceti o disertatiune intitulata: „Schitie din istori'a teatrului“, care se va publicá in estensu in nr. vîitoriu.

Cu aceste siedinti'a prima se incheià.

Satu-mare, 1 maiu sér'a.

(Dupa siedintia, — banchetulu, — comisiunile, — convenire sér'a.)

Incheiandu-se siedinti'a prima, publiculu se imprasciã sub impressiunea unei víue bucurii, câ adunarea a reesîtu atâtu de bine. Apoi se incepura visitele indatinat la asemenea oca-siuni.

La dóue óre apoi unu banchetu stralucitu, datu de inteliginti'a romana in sal'a de la „Coróna“, intrunì la o mésa lunga vr'o 150 de persóne. Intre óspetii invitati se aflau si notabilitãtile orasiului. Éra damele erau invitate tóte la mész'a ospitala a dlui avocat Alesandru Fereniu.

Érá o adevérata bucuria a ne uitá spre acésta frumósá cununa de óspeti, cari pentru prima-óra se adunara in orasiulu Satu-mare a celebrá unu banchetu romanescu; érá unu mo-

mentu frumosu acest'a, câ-ci acuma se serbá renviarea spiritulu natiunalu la fratii nostri satu-mariani.

Primulu toastu fu rostitu de presiedintele ad hoc, dlu Ales. Romanu, pentru cas'a domnitória, preotulu Gavru. Lazaru in numele satu-marianiloru salutã pe óspeti, Ios. Vulcanu inchinã pentru satumariani, avocatulu Ios. Romanu pentru triumfulu libertãtii, preotulu reformatu pentru deslegarea cestiunii natiunale, Georgiu Marchisiu pentru Hodosiu-Mocioni-Romanu si Vulcanu, procuroriulu regescu Vajjay pentru fratietate, preotulu Gavru. Lazaru pentru vitalitatea poporulu, canon. on. Ioanu Darabanth portã unu toastu pentru ungunii din Satu-mare, preotulu Ignatiu Sabou pentru comitatele represintate la acésta adunare, Ales. Romanu pentru óspetii magiari presinti, proto-populu Vas. Popu din Santou pentru comitetulu arangiatoriu etc. etc.

Banchetulu se terminã aprópe la 5 óre cu entusiasmu generalu.

Apoi comisiunile alese in siedintia incepura a lucrá, spre a poté reportá in siedinti'a de mane.

Sér'a se petrecù la o cina amicala in otelulu „Coróna“, care durã pana tardíu.

Satu-mare 2 maiu dupa miédia-di.

(Deschiderea siedintiei a dóu'a, — telegrame salutãtorie, — reporturile comisiuniloru, — substituirea cassariului, — defigerea loculu si dílei vîitoriei adunãrii generale, — incheierea siedintiei si a adunãrii generale.)

A dóu'a siedintia se deschise adi la 10 óre éra-si in presinti'a unui publicu numerosu, ma damele erau inca mai multe decãtu in siedinti'a de eri.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei trecute, secretariulu Ios. Vulcanu ceti urmatóriele 11 telegrame sosite dupa incheierea siedintiei de eri:

Siomcuta. Adunãrii pentru infintiarea teatrulu romanu, Satu-mare. Salutãre cordiala si promisiune de spriginire din partea mai multoru Chioreni impedecati de a poté participá la acésta adunare! Cei ce ostenescu pentru cultivarea limbei, asigura esistinti'a natiunala! Ios. Popu, Andreiu Medanu, Ioane Cosmutia, Petru Cosmutia, Mihaiu Mihalca, Grig. Tamasiu, Franc. Mihalca.

Fogarasiu. Iosifu Vulcanu, Satu-mare. Inteliginti'a tierii Oltulu saluta cu entusiasmu

adunarea teatrului natiunale, urandu prospere! Densusianu, Dragusianu, Romanu, Antonelli, Popescu, Grama.

Buda. Ios. Vulcanu, Satu-mare. Connatiuniloru salutare! O natiune fara teatru e ca florea fara mirosu, planta fara radecina. Sê ingrigimu dara a plantá arborulu frumosu, sub care se desvólta viéti'a sociala, gustulu finu si cultulu eroiloru natiunali! Romanii din Buda-Pesta.

7. *Lugosiu.* Ales. Ferentiu advocatu pentru dr. Hodosiu, Satu-mare. Inteliginti'a romana lugosiana saluta cu caldura intrég'a adunare a Societâtii pentru infiintiarea fondului teatrului natiunale, si i uréza celu mai stralucitu succesu la nobil'a intreprindere natiunala! Canoniculu Nagy, dr. Majoru, redactorulu Petricu.

8. *Clusiu.* Dlu Iosifu Vulcanu redactoru, Satu-mare. Vi gratulânu si dorimu succesu stralucitu adunârii pentru fondulu teatrului romanu. Vajda si mai multi.

9. *Sigetulu Marmatici.* Dlu advocatu Ferentiu, Satu-mare. Romanii Marzuresieni trimitu felicitâri sincere adunârii pentru fondu de teatru. Dr. Mihali, Botizanu.

10. *Deva.* Dlu dr. Ios. Hodosiu, Satu-mare. Petrunki de maréti'a si salutari'a intreprindere a societâtii pentru infiintiarea fondului teatralu romanu, adunate adi in Satu-mare, o salutânu si i dorimu rezultatulu celu mai bunu! Romanii din Deva.

11. *Turinu.* Cittadino Giuseppe Hodosiu, Satu-mare. Dal seno jella madre patria vi salutiamo, Augurandovi splendido successo! Eviva Romania! Eviva Italia! Dragescu, Anderco.

12. *Deva.* Dlu dr. Ios. Hodosiu, presied. alu Societâtii pentru teatru romanu, Satu-mare. Inteliginti'a romana din Unedór'a tramite sincerele sale salutâri fratiloru coadunati, si doresce din sufletu in florirea Societâtii! Domnedieu binecuvinte lucrârile adunârii! In numele inteligintiei romane din Unedór'a: Aug. Horsia.

13. *Turda.* Dr. Hodosiu, presedintele adunârii teatrale, Satu-mare. Turdenii saluta cu bucuria adunarea teatrala si dorescu succesu favoritoriu! Lugosianu, protopopu.

14. *Zelau.* Dlu Ales. Ferentiu, advocatu, Satu-mare, — pentru adunarea societâtii spre infiintiarea fondului teatralu. Romanii din Solnoculu de mijlocu, avendu a asistá la adunarea comisiunii centrále comitatense, nu potu participá. Vi trimitu salutâri fratiesci. Traiésca Societatea! Traiésca natiunea romana. Georgiu Popu.

Fia-care din aceste telegrame fu salutata cu aclamatiuni de „Sê traiésca“, — apoi adunarea trecu la ordinea dílei.

Dlu Ignatiu Szabó, referintele comisiunii pentru inscrierea membriloru si primirea baniloru, ceti reportulu acesteia, din care se vediu, cá de asta-data au incursu in cass'a Societâtii 230 fl. 80 cr.

Dlu Iosifu Romanu reportá, cá comisiunea pentru cercetarea cassei, aflá ratiuciniulu corect.

Dlu Vas. Popu din Santou, referintele comisiunii pentru propuneri, reportá cá la comisiune au sositu trei propuneri.

Prim'a e urmatori'a :

Considerandu, cá § 77 alu statuteloru dispune, ca banii incassati sê se depuna in locu siguru spre fructificare ;

considerandu, cá banc'a de creditu si economi „Albina“ inca este unu locu siguru pentru depunerea baniloru ;

considerandu, cá cass'a de pastrare din Pesta platesce numai 5% interese, éra „Albina“ 6% ;

considerandu, cá „Albina“ este unu institutu romanescu :

adunarea generala sê decida, ca banii Societâtii scotiendu-se din cass'a de pastrare din Pesta sê se depuna pentru fructificare la banc'a „Albina.“

Satu-mare 1 maiu 1872

Iosifu Vulcanu
membru ord. alu societâtii.

Comisiunea primí acésta propunere. Adunarea asemenea.

Apoi dlu reportoru mai anunciá a dóu'a si adeca urmatóri'a propunere :

Considerandu, cá in anulu trecutulu Societatea pentru fondu de teatru romanu n'a potutu tiené nici o adunare generala ;

considerandu, cá prin acésta cass'a Societâtii a suferitu dauna ;

considerandu, cá § 7 alu statuteloru concede si mai multe adunâri generale intr' unu anu, sunandu acel'a astu-felu : „Adunarea generala se tiene celu pucinu odata pe anu“ :

adunarea se decida, ca in anulu aces-

t'a sê se mai tienă inca o adunare generală. —

Satu-mare 1 maiu 1872.

Iosifu Vulcanu
membru ord. alu societății.

Acêsta propunere asîsdere fu prîmită atâtu de comisiune, câtu si de adunare.

Celelalte agende sunt a se vedé in procesulu verbalu publicatu mai la vale.

Venindu apoi la ordinea dîlei defigerea locului viitóriei adunâri generale, secretariulu Iosifu Vulcanu cetî urmatóriele dîue telegrame invitatóriie:

15. *Gherla*. Ios. Vulcanu, Satu-mare. Salutâmu cu caldura adunarea Societății pentru fondu de teatru, si dorimu ca siedintiele prosime sê le tienă in Gherla. Dr. Pap, Onaciu, Munteanu, Racotî, Anca, Demianu.

16. *Tivisióra*. Iosifu Vulcanu, Satu-mare. Adunârii teatrale romane salutare de la conferinti'a invetiatoriloru si inteliginti'a romana. Dorimu adunarea vîtória aicia. Ardeleanu, Rotariu, Andreescu.

Adunarea salută cu cea mai profunda bucuria ambele aceste invitări, si din motivele desfasurate de Iosifu Vulcanu decise a pune la Timisióra, concrediendu-se conationaliloru nostri de acolo a defige pentru acestu scopu o dî ore-care in lun'a lui octomvre a. c.

Terminandu-se agendele de discutatu, precum se vede mai la vale din procesulu verbalu, dupa discursulu dlui I. Szabó, si dupa respunsulu presiedintelui, dlui G. Marchisui rosti in numele satumarianiloru urmatoriulu discursu de despartîre:

Onorabila Adunare!

Préstimatiloru domni si dómne!

Iubiti frati si sorori!

A sositu cu o rapediune regretabila ór'a de despartîre! Cu venirea dvóstre aici ni-ati facutu nóue, Romaniloru din Satu-mare, o bucuria epocală. Regretâmu multu, câ cu rapedea-vi departare, din acést'a bucuria nu ni mai remane, de câtu o dulce suvenire, suvenire care de altminte o vomu pastrá si pentru insufletirea baietiloru nostrii. Noi scimu, câ dv. ati conatatu, venindu aici, la caldur'a animelor fratiesci, si ne potemu numai fericit'a, de amu potutu corespunde contului si aseptâriloru dvóstre! Vointi'a si simtiemintele sincere nu ni-au lipsitu, si in casu de necorespondere, veti sci pré bine, unde aru fi a se cercá causa, adeverat'a causa. La totu casulu inse vi ceremu scusele binevole.

Maretiulu scopu alu adunârii dejă decurse cu

multu póte fi mai bine cunoscutu toturoru dia cele pertractate si predate intru dins'a, de câtu sê se recé- ra, ca eu acum dupa incheiare sê revinu la elu. — La ajungerea acestui scopu maretiu de cultura natiunala promitemu si noi Romanii Satu-mareni, câ vomu conclerá totu-de-una dupa modestele nóstre poteri. Au pe care fiu de Romanu, care si-tiene de gloria, câ merita a portá acestu falnicu nume, sê nu-lu fia petrunsu cuvintele poeiului cantate pentru „Desceptarea Romaniei“:

„Numai tu, poporu romane, sê jaci vecinicu in orbire?

Numai tu sê fii nevrednicu de acestu timpu reformatoriu?

Numai tu sê nu iei parte la comun'a infratîre;
La comun'a fericire;

La comunulu venitoriu? . . . .“

Pe Romanii Satu-mareni inca i-au petrunsu de multu aceste voci desceptatórie, si déca cumva ei nu au datu inca pré eclatante semne de desceptare, potu sê-i escuse impregiurările loru in multe privintie mai vitrege, de câtu ale altora; . . . ci a delineá cu colorii vii acele impregiurări, nu e aci nici timpulu nici loculu. Sê sperâmu inse, câ venitoriulu va stralucite acusi si pentru noi acele impregiurări! Si eu, carele sum ferice a vi adresá aceste cuvinte de despartîre in numele Romaniloru din Satu-mare, vinu a ve asecurá câ presinti'a dvóstre, cu tienerea acestei stralucite adunâri gen. aici la noi, va conferi multu pe venitoriu la desvoltarea ulterióra a simtiemintelor si culturai natiunale in Romanii din Satu-mare. Si noi Satu-mareni amu crediutu si pana aci, impreuna cu dvóstre, si ocasiunea presenta, candu vedemu unindu-se romanimea pentru ajungerea unui scopu sacru de cultura nat., ni-a confirmatu si mai tare sê credemu in profeti'a acelu postu alu nostru insufletitu, carele divinéza, ca poporulu romanu va fi:

„Unu populu ce va merge departe prin unire,
De alu *culturei* sóre in cale-i luminatu;
Unu populu, ce va merge prin seculi de marire
Cu gloria pe frunte, de lume admiratu!“

(R. I.)

Si acum, candu e aprópe momentulu, ca dvóstre, iubitoru frati si sorori, sê ve despartîti de noi spre a rentorná la vetrele strabune, primiti, ve rogu, de la Romanii din Satu-mare asecurarea, câ de si ne voru despartî riuri, munti si vâi, spiritele nóstre inse voru fi purure un'a, si anemele nóstre voru bate cu aceea-si caldura pentru inflorirea culturai natiunale si pentru binele si prosperarea natiunii in genere. Duceti la sororile si fratii departati in tóte partile de la noi cele mai cordiale salutári fratiesci! Erá dv. toti primiti inca una stringere de mana fratiesca! Si acuma vi oftâmu toturoru cale fericita!

Dupa acêsta vorbire insotîta de vivate, secretariulu comitetului, Iosifu Vulcanu, rosti urmatoriulu cuventu de despartîre:

Domniloru !

„Acést'a este diu'a, care a datu-o Domnedieu, ca sê ne bucuramu si sê ne veselimu intr'ins'a !“

Aceste cuvinte innalte le audîi domineca demanéti'a in st. biserica. Aceste cuvinte mi se revóca in memoria acuma in ultimele mominte ale despartîrii nóstre.

Dar eu modifícu in câtu-va fras'a sacra, si dîcu: „Acést'a fu septeman'a, care a datu-o Domnedien, ca romanismulu sê se bucare si sê se veselésca intr'ins'a !“

Asié este !

De odata cu inviarea lui Christosu, noi serbaramu aice inviarea spiritului natiunalu; de odata cu celebrarea triumfului reportatu de Elu a supra mortii, noi ne bucuramu aice de victori'a vietii natiunale; de odata cu respandirea luminei a supra intunerecului, noi salutaramu aice primele radie ale desceptârii multu dorite...

Sub impressiunea acestei mari bucurii, incapabilu de a poté gasi cuvinte pentru esprimeria ei, vi ceru scusele, déca nu vi potu multiamí asié precum simtiescu si precum asiu dorí — pentru amical'a si ospital'a primire ce ni-ati facutu.

In aceste ultime mominte, candu ori ce serbare se innaltia la punctulu de sublimitate, nici n'asiu fi avutu curagiulu sê ieu cuventulu spre a conturbá frumós'a armonia a elocintei dloru antevorbitori, de cum-va dlu Ignatiu Szabó in frumosulu seu cuventu de despartire, n'ar fi vorbitu si de persón'a mea.

Apretiuirea pré indulgenta inse, facuta de dsa relativu la modest'a mea activitate ca secretariu alu acestei Societâti june, mi-impune dator'ia, ca — declinandu de la mine meritele atribuite mie, merite superióre fortieloru mele — sê dîcu si eu câte-va cuvinte de multiamita.

Domnilorn !

Am cetitu odata intr'unu opu unde-va, câ anim'a simtiesce si tace.

Nici odata n'am fostu petrunku mai adancu de adeverulu acestoru cuvinte, decâtu in momentulu presinte.

Déca este cine-va dintre dvóstre, carele simte in internulu seu o bucuria sublima, apoi acel'a sum eu, carele in dílele trecute vediui realizata o vechia aspiratiune a mea.

De multu nutriam in sinulu meu dorinti'a de a poté tiené o adunare natiunala si in aceste parti, — si in adunarea de la Deva, primindu gentil'a dvóstre invitatiune, me si grabii a contribuí la realizarea ei, propunendu acolo tienerea viitórii adunâri in orasiulu acest'a.

Dorinti'a, si — in urmarea acesteia — propunerea mea avú de scopu a dá ocasiune fratiloru nostri satmariansi se póta aretá si dinsii semne de vietia; se póta dovedí Romaniloru, câ sangele apa nu s'a facutu, câ romanismulu din Satu-mare n'a moritu, câ geniulu natiunii planéza si a supra acestei ultime sentinele a divului Traianu.

Am voitu a procurá fratiloru satmariansi o dulce bucuria, Romaniloru adunati aice o nalta 'ndestulire, si romanismului o sublima serbare !

Dorinti'a mea s'a realizatu in dílele trecute.

Fratii indepartati se imbratîsiara, lucindu in ochii loru lacrimel bucuriei, — limb'a dulce stramo-

siésca resună propagandu cultura natiunala, — si geniulu natiunii surise cu fericire...

Petrunku de acésta innalta placere, ochii mei privescu imbetati in giuru de mine, si anim'a mea simtiesce — dar tace.

Nu acceptati dar de la mine sê reversu aice lumin'a bucuriei mele, sê ve descoperu comór'a simtieminteloru mele de fericire, si sê vi esprimu prin cuvinte infflorilate multiamit'a mea !

Permiteti-mi numai a ve rogá sê primiti simpl'a mea multiamita sincera atátu pentru primirea Societâti nóstre in mijloculu dvóstre, câtu si pentru pré pretiuit'a iubire si afabilitate, cu care ati destinsu persón'a mea !

Ve rogu a-mi pastrá si in viitoriu aceste scumpe afectiuni, nisuindu-me a me face demnu de ele.

In urma, dloru, credu a esprime dorinti'a toturoror celoru presinti, aducêndu in numele intregi adunâri sincerele nóstre espressioni de racunoscentia comitetului arangiatoriu, care a facutu posibila acésta frumós'a serbare romanésca !

Traiésca Romanii din Satu-mare !

Traiésca comitetulu arangiatoriu !

Dupa aceste presiedintele incheiâ siedinti'a si totu-odata adunarea generala, in mijloculu unui entusiasmu generalu.

De sér'a va fi balu. (A se vedé in „Salonu.“ Red.)

Actele adunârii din Satu-mare.

I.

Procesulu verbalu.

alu siedintiei I-e tienute de adunarea I. generala a societâti pentru fondu de teatru romanu, in 1 maiu st. n. in cetatea Satu-mare.

I.

Intielegendu cu regretare adunarea gener. in care sunt presenti 15 protopopi, 25 preoti si la 120 intieleginti mireni si invetiatori din Satu-mare si comitatele invecinate, cumca dlu pres. alu Societâti pentru fondu de teatru romanu, Dr. Ios. Hodosiu, impedecatu de cause grave nu a venitu la acésta adunare generala,

esmite din sinulu seu o deputatiune din 6 membri sub conducerea dlu Archi-diaconu de Caréi, Toma Siorbanu, pentru a invitá pe dlu Ales. Romanu, membru alu comitetului centralu, la siedintia.

II.

Presentandu-se dlu Ales. Romanu, adunarea generala lu-primesce vie cu aclamatiuni.

III.

Dlu secretariu alu comitetului, Ios. Vulcanu dá cetire unei epistole primite de la dlu presiedinte alu

Societății, dlu Ios. Hodosiu, in care lu-incunoscintieza, că fiindu impedeatu de cauze grave, nu se pôte presentá la acésta adunare generala, dreptu ce provóca adunarea, ca pentru acésta ocaziune, in absinti'a si a dlui vice-presiedinte, sê-si aléga unu presiedinte ad hoc.

Adunarea gen. primesce scusarea dlui presiedinte, si-sprima inse regretarea pentru absinti'a dnici sale, si alege de presiedinte a dlui dlu Alesandru Romanu cu aclamatiune.

IV.

Dlu presiedinte deschide siedinti'a cu o vorbire plina de spiritu si insufletiro, intonandu, câ acésta adunaro gener. nu se tiene spre a face politica, câ-ci cea mai buna politica ce o potu face romanii, e politic'a de cultura, intru care cu regretare avemu a recunosce, câ amu remasu in deretru; si deci indémna pe fratii presenti in acésta adunare gener. spre imbratfisiarea ideii de infintiarea fondului de teatru romanu, carele este un'a dintre cele mai potinti pârghie ale culturai, demustrandu, câ avemu a ne luptá si pe tere-nulu culturai spre a deveni egali cu conlocutorii frati magiari. Vorbirea dsale se acude sub nr. 1. Éra

Dlu Gavrilu Lazaru de Porcareti respunde dlui presiedinte bineventandu adunarea gen. in numele Romanilor din Satu-mare cu vorbirea multu insufletita si insufletitória, care se acude la acestu procesu verbalu sub numerulu 2.

V.

Conformu programei, la ordinea dñlei vine alegerea de doi secretari ad hoc (pentru siedintiele acestei adunári generale):

Adunarea gen. cu unanimitate alege pe dnii Georgiu Marchisiu si Gregoriu Stetiu, cari primindu alegerea si ocupa locul.

VI.

Dlu secretariu Ios. Vulcanu cetesce trei telegrame de felicitare, a nume de la Romanii Zarandani, Oravitiani si de la intieleginti'a romana din Desiu, cari se primescu cu o aclamatiune de bucuria si se alatura acestui procesu verbalu sub 3, 4 si 5.

VII.

Totu dlu secr. Ios. Vulcanu cetesce reportulu comitetului despre lucrările sale de pana acum, din cari se vede intr'altel, câ comitetulu a staruitu la guverniiu pentru aprobarea statutelor societății, cari s'au si aprobatu cu pucina, si neesentiala modificare. Éra dlu Iosifu Romanu propune, ca adunarea generala sê primésca statutele astu-feliu modificate, de óra-ce acést'a cade in competinti'a adunării generale.

La propunerea secretariului Georgiu Marchisiu se dá cetire statutelor aprobate, cari se primescu si de acésta adunare gen. si fiindu tiparite in mai multe esemplarie, se impartiescu intra publiculu presentu. Éra reportulu dlui secr. I. Vulcanu se alatura sub 6 acestui procesu verbalu.

VIII.

Se dá cetire reportului despre starea cassei so-

cietății si peste totu despre membrii si averea totala a Societății,

despre ce luandu actu, adunarea generala procede la alegerea comisiunilor, si a nume: in comisiunea de 5 membrii pentru cercetarea reportului cassierului se alegu cu aclamatiune dnii: Iosifu Romanu, Alesandru Erdeusiu, Sim. Stanu, Nicolau Nilvanu si Ciriacu Barbu'u, — in comisiunea inscrierei aceloru onorabili dni, cari aru vof a fi membrii societății séu a da oferte in bani precum si pentru a primi tacele de la membrii de pana acum, se alegu totu cu unanimitate dnii: Ignatiu Szabó, Vas. Catoca, Vasiliu Popu de Busiacu, Grigoriu Fabianu si Vas. Indrea, — ér in comisiunea pentru propuneri se alegu dnii: Nicolau Vulcanu, Ioane Marcu, Vasiliu Popu din Santáu, Samuilu Szabó si Augustinu Pelle. — Reportulu memoratu se alatura acestui procesu verb. sub 7.

IX.

Fiindu la ordinea dñlei tienerea discursuriloru corespundietórie scopului Societății, si nefiindu insinuate altel la comitetu, decátu alu dlui Ios. Vulcanu: „Schitie din istori'a teatrului.“ Dni'a sa dá cetire acestui discursu alu seu, carele se asculta cu via atentiuene si de catra

Adunarea gen. se iea decisiunea, ca acestu discursu sê se alature sub 8 acestui procesu verbalu, éra pentru ca sê-lu cetésca si marele publicu, dlu autoru e invitatu de catra Adunarea gen. a-lu publicá in fói'a Societății, ce o redige dsa, adeca in „Familia.“

X.

Dlu presiedinte invita pe dnii membri ai comisiunilor, ca pentru a poté lucrá in comisiuni sê se puna in contielegere cu dlu secretariu alu comitetului Ios. Vulcanu.

Cu acestea siedinti'a se redica, anunciandu-se siedinti'a urmatória pe diu'a de 2 maiu 1872 la 10 óre a. m.

D. c. s.

Alesandru Romanu
pres. ad hoc.
Georgiu Marchisiu
secret. ad hoc.
Gregoriu Stetiu
secret. ad hoc.
Iosifu Vulcanu
secretariulu comitetului.

II.

Procesulu verbalu

alu siedintiei II. tienute de adunarea I. generale a Societății pentru fondu de teatru romanu, in 2 maiu st. n. in cetatea Satu-mare.

I.

Deschidendu presiedintele siedinti'a la 10 óre. se dá cetire procesulu verbalu alu siedintiei precedente, carele cu pucine adause si modificari se autentica.

II.

Înainte de a trece la ordinea dîlei, dlu secretariu Ios. Vulcanu cetesce 11 telegrame felicitatorîe sosite de la siedinti'a de eri încóce, a nume: din Siomcut'a, Fagarasiu, Buda-Pesta, Lugosiu, Clusiu, Sigetulu Marmatîei, Deva, Turinu (in Italia), Deva (alu 2-le) Turda si Zalahu (in Silvania.)

Se primescu cu vie aclamatiuni si se esprime protocolarminte multiamita tuturor fratiloru pentru aducerea a minte, alaturandu-se telegramele acestui procesu verb. sub 9—18.

III.

Dlu referinte alu comisiunii pentru inscrierea membriloru noii si a ofertelor, Ignatiu Szabó, cetesce reportulu comisiunii, care

se primesce cu aclamatiuni si se esprime multiamita respectiviloru pentru ofertele marinimóse, éra reportulu se alatura acestui procesu verbalu sub 19.

IV.

Dlu Ios. Romanu, referintele comisiunii pentru cercetarea reportului cassierului, cetesce reportulu acestei comisiunii, proponendu in numele ei absolvirea dlui cassieriu substitutu.

Adunarea gener. ié actu si decide a se dá absolutoriu dlui cassieriu substitutu reportulu referintelui se aclude sub 20 acestui procesu verbalu.

V.

Dlu Vas. Popu de la Santáu, ca referinte alu comisiunii pentru propuneri cetesce reportulu acestei comisiunii, din care se vede, câ s'au însinuat tre propuneri, a nume: 1. de la dlu Iosifu Vulcanu de cuprinsulu, ca banii incassati ai Societâtii si inlocati spre fructificare in cass'a de pastrare din Pesta, sê se scóta de aici si impreuna cu banii gata ce se afla in cass'a societâtii, sê se inlóce spre fructificare la banc'a romana „Albina.“

Adunarea generala luandu in considerare motivele, pré fundate ale acestei propuneri, o primesce en bloc si o enuncia ca decisiune a sa.

VI.

A dóu'a propunere totu de dlu Ios. Vulcanu, ca sê se tiena in acestu anu inca una Adunare generala,

din considerarea motiveloru sale, conformu opiniunii comisiunii, se primesce de catra Adunarea generala. Éra propunerile cuprinse in scrisu ale dlui

Iosifu Vulcanu se alatura acestui procesu verbalu sub 21.

VII.

Dlu Petru Branu in discussiunea obiectului precedentu, propune, ca adunarea gener. de aci înainte sê se tiena in totu anulu de dóue ori. La discuterea acestei propuneri ié parte dnii Ales. si Iosifu Romanu si altii. In urma

Adunarea generala decide, ca — de óra-ce §-lu 7 alu statuteloru suna, câ „Adunarea generala se tiena celu pucinu odata pe anu“, — acésta întrebare sê o resolve totu-de-una Adunarea generala respectiva, precum a decisu cea presenta pentru acestu anu.

VIII.

Despre a trei'a propunere facuta de dlu Ioane Marcu, ca Adunarea generala sê provóce resp. róge pe diversele corporatiuni din acésta cetate (Satu-mare) pentru a succurge cu ajutórie materiale la scopulu societâtii, dlu referinte alu comisiunii repórta, ca acésta propunere nu s'a potutu luá la discutere in comisiune, de óra-ce s'a presentatu tardíu, deci

se incinge in adunarea generala una lunga discussiune, la care se peranda 12 vorbitori, si se incheia in urma cu acea, câ dlu propunetoriu si retrage propunerea.

IX.

Nefindu însinuatela comisiune alte propuneri, dlu referinte si-incheia reportulu, carele

se alatura acestui procesu verb. sub 22.

X.

In urmarea reportarei dlui secretariu Ios. Vulcanu, cumca dlu cassieriu alu Societâtii, Vincentiu Babesiu din caus'a multelor sale ocupatiuni si-a datu demisiunea.

Adunarea gener. procede la alegerea noului cassieriu, si la propunerea dlui presiedinte alege de cassieriu substitutu cu aclamatiune pe dlu secretariu alu comitetului centralu, Ios. Vulcanu, de óra-ce dní'a sa a suplinitu si pana acum acestu oficiu si e cunoscutu cu impregiurâaile cassei. Totu odata i se esprime multiamita fostului cassieriu pentru portarea cu acuratétia de pana acum a acestui oficiu.

XI.

Fiindu la ordinea dîlei defigorea locului adunârii generale venitórie, se cetescu 2 telegrame invitatorîe, a nume de la Timisiór'a si Gherla.

Dupa o scurta discussiune, la propunerea dlui Ios. Vulcanu, cu unanimitate se decide a se siené adunarea gen. venitória in Timisióra, éra Gherleniloru a se sprime — multiamita pentru fratiésca invitare. Incunosciintierea Timisioreniloru se concrede comitetului centralu. Ambele telegrame invitatorîe se alatura acestui procesu verbalu sub 23 si 24.

XII.

Cátu pentru timpul adunarii gen. venitórie, la propunerea dlui Ios. Vulcanu

se defige lun'a lui oct. a. c. éra despre diu'a se concrede a se pune comitetulu centralu in contielegere cu intieleginti'a romana din Timisióra, avendu dupa premers'a contielegere a publicá terminulu defiptu in diuariel na-tiunale.

XIII.

Dlu Ios. Vulcanu face propunerea, ca adunarea generala sê esmita din sinulu seu o comisiune pentru a multiam in numele ei primariului cetâtii, câ-ci a avutu bunetatea de a concede sal'a cetâtii spre tenearea acestei adunâri gener.

Propunerea se primesce cu unanimitate si se esmite o comisiune pentru esecutarea ei statatória din dnii: Ioane Darabanu, Simeonu Desseanu si Vas. Popu de la Santáu.

XIV.

Fiindu la ordinea dîlei alegerea comisiunii pentru autenticarea acestui procesu verbalu

Cu acést'a se insarcina dnii Georg. Maniu, Ios. Romanu si Vas. Fabianu.

XV.

Dlu Ign. Szabó in numele adunării gen. esprima dloru presiedinte ad hoc si secretariulu comitetului centr. multiamita si urâri de fericire pentru fatigieile puse spre ajungerea scopului Societătii, la ce

Adunarea gen. întréga erumpe in aclamatiuni de bucuria si de vivate.

XVI.

Dlu presiedinte dechiarandu incheiata seri'a obiectelor de pertractatu in acést'a adunare generala, si-esprime multiamit'a secretariloru ad hoc, la ce

Adunarea gen. li-aclama „sê viedie!“

XVII.

Dlu Georgiu Marchisiu rostesse in numele romaniloru din Satu-mare unu discursu de despartire catra adunarea generala, carele se alaturá acestui procesu verbalu sub 25.

XVIII.

Dlu Ios. Vulcanu in unu discursu alesu, care se alatura sub 26 acestui proc. verb., rostesse multiamita Romaniloru Satu-mareni pentru cordial'a primire a adunarei gener., si in specialu comitetului arangiatoriu pentru ingrigirile facute.

Adunarea gener. aclama vivate.

XIX.

Dlu presiedinte dupa unu discursu petrundiatoriu dechiará siedinti'a de asta-di, resp. acést'a adunare gener. de incheiata, la ce

Adunarea generala intra aclamatiuni entusiastice se redica.

D. c. s.

Georgiu Maniu

Iosifu Romanu

Vasiliiu Fabianu

Alesandru Romanu
presied. ad hoc.
Georgiu Marchisiu
secret. ad hoc.
Georgiu Steti
secretariu ad hoc.
Iosifu Vulcanu
secretariulu comitetului.

Membri ai comisiunii de autenticare.

Primulu balu romanescu in Satu-mare.

— 2 maiu 1872. —

In comitatulu Satu-mare de odata se latí o scire fórte surprindiatória :

— In 2 maiu sér'a se va tiené unu balu romanescu in orasiulu Satu-mare, la otelulu „Corón'a.“

-- De kérem az lehetetlen... Ce gandesci, unu balu romanescu in Satu-mare, unde de candu-i lumea n'a mai fostu asemene balu.

— Frumósa domnisióra, teatrulu póte sê adune multe persóne la olalta. Balulu de siguru se va tiené.

— Valóban?

— Da, da.

— Asié dara vomu merge dara. Majd megkérem a tatát!

Si in scurtu tóte damele romane din comitatulu Satu-mare incepura a se pregati la balu, la primulu balu romanescu in capital'a loru.

In fine sosi sér'a multu dorita.

Sal'a cea nóua a otelului „Corón'a“ se implú de unu publicu frumosu romanescu, intre care se vedeau si câte-va familie unguresci, si balulu se incepú cu — „Ardeléna.“

Vr'o optu-dieci de parechi se scolara la dantiu...

Erá frumosu acestu momentu, nu numai pentru cá se esecutá unu dantiu romanescu, ci mai alesu din caus'a cá acést'a se intemplá in orasiulu Satu-mare.

Mai tardíu apoi se dantiá si „Roman'a“, care — arangiata de dlu avocatulu din Siomeuta, Indre — a reesítu fórte bine...

In pausa tinerimea esecutá in cvartetu câte-va piese musicale, si dnii Alesandru Catoca si Sigismundu Sincai cantara unu duetu aplaudatu cu entusiasm...

Audíndu aceste voci sonóre si bine cultivate, toti ni aduseramu a minte, cá ce dauna fu a nu arangiá in diu'a precedentá vr'unu concertu!

Balulu reesí peste acceptare. Publicu numerosu, dame frumóse, dantiatori isteti, toalete frumóse, — tóte se aflau aice in elegantia.

Demanéti'a la siese óre, candu scríu aceste síre, music'a totu resuna inca pana la mine, balulu totu dúreza inca.

Dar éta cine-va bate la usi'a mea.

Intra unu amicu, pe care lu-rogasem a-mi insemná numele dameloru presinte, ca cele ce nu potura participá, celu pucinu sê scfa, cari amice si cunoscuté a loru luara parte la acést'a petrecere romanésca?

Elu mi-presinta urmatóri'a lista, escusandu-se, cá pe celelalte n'are onórea d'a le cunósce:

Dómnele: Leontina Romanu din Pesta, Paulina Romanu din Oradea-mare, Teresia Ferentiu din Satu-mare, Elisabeta Szabó din Bogásiu, Teresia Branu din Satu-mare, Julia Marchisiu de la Homoróde, Veronica Marchisiu din Carei, T. Desseanu din comitatulu Aradu, Maria Ardeleanu din Terebesci, Ana Berindea din Maramuresiu, Popu din Odoreu, Popu din Satu-mare, Laura Varna n. Maniu din Seini, Chirila din Carei, Chisiu din Boinesci, Rezei din cot. Satu-mare, Ana Popu din Maramuresiu, Marcu din Satu-mare, T. Nechi din Amati, Julia Popu din Vetisiu, Lucretia Juhasu din Supuru, Maria Groza din Satu-mare, A. Seremi din Rusi, Popu din Vasiadu, Fabianu din Jidani si altele.

Domnisiórele: Veturia Romanu din Oradea-mare, Ana Branu din Satu-mare, Paulina Popu din Busiacu, Paulina Pelle din Socondielu, Cornelia Bura, Vilhelmina si Maria Ardeleanu din Terebesci, Amalia si Teresia Popu din Odoreu, Emilia Varna din Seinoi, Julia Socanu si Julia Juga din Carei, Antonia si Vilhelmina Chisiu din Boinesci, Paulina si Elena Rezeiu din comit. Satu-mare, Elena Chindrisiu din Maramuresiu, Paulina Serbacu din Patau, Laura Popu din Vasiadu si celelalte.

Amiculu meu, de si a compusu o cununa frumósa, totu-si sum convinsu, cá acést'a nu e completa, lip-sindu inca dintr'ins'a multe floricele placute.

Ceru dara scusele lui!

Iosifu Vulcanu.

 Suplementu: Novele de Iosifu Vulcanu, tom. I. col'a VII.